

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului în anulare

declarat în cauza penală privind învinuirea lui

Iulian Bolganschi
(art. 186 alin. (2) lit.d) Cod penal)

*Dosarul nr. 4-1re-60/2023
Nr. PIGD 1-18160065-01-4-1re-16082023*

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Recurs în anulare inadmisibil, deoarece nu relevă un „viciu fundamental.

12 martie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Irina Păduraru
Instanța de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Marcel Juganari
Instanța de recurs: Nadejda Toma, Ion Guzun, Liliana Catan

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Marcel Guțan în interesele condamnatului Iulian Bolganschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Iulian Bolganschi s-a născut în anul 1997 în r-nul Rezina. El a fost învinuit de furt în proporții considerabile.

2. Iulian Bolganschi a fost apărat în această procedură de avocatul Marcel Guțan.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Iulian Bolganschi a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsă sub formă închisoare pe termen de doi ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Curtea de apel Chișinău la 07 iunie 2022 a respins recursul apărării, ca fiind nefondat.

4. La 14 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul avocatului Marcel Guțan, în interesele condamnatului, ca fiind vădit neîntemeiat. Instanța de judecată a indicat că condamnatului i s-a stabilit o pedeapsă caracteristică persoanei acestuia, dat fiind faptul că anterior a mai fost condamnat la pedepse neprivative de libertate.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 11 septembrie 2017 și s-a finalizat în 25 mai 2018. Prima instanță a examinat cauza în perioada 04 iunie 2018 – 18 august 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 10 septembrie 2021 și 07 iunie 2022. Instanța de recurs a examinat cauza între 16 august și 14 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea recursului în anulare la 16 august 2023.

ÎN FAPT

6. Iulian Bolganschi a fost învinuit că, la 05 septembrie 2017, aflându-se în autoturismul „Taxi-14002” pe traseul dintre str. Alba-Iulia și str. L. Deleanu, mun. Chișinău, a sustras pe ascuns telefonul mobil „Samsung Galaxy J5 Prime”, în valoare de 4.553 de lei, aparținând șoferului Ion Hangan. Telefonul fusese plasat lângă frâna de mână a autoturismului. După comiterea faptei, condamnatul a părăsit locul infracțiunii, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă. Acțiunile lui Iulian Bolganschi au fost calificate conform art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

7. La 18 august 2021, prin [sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani](#) Iulian Bolganschi a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și i-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de doi ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Prima instanță a ajuns la concluzia că probele administrate în cadrul procesului penal sunt suficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. La aplicarea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului care se caracterizează negativ fiind anterior judecat și condamnat la pedepse neprivative de libertate.

8. Avocatul Marcel Guțan, în numele condamnatului, a depus apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Iulian Bolganschi să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 de unități convenționale.

9. La 07 iunie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței contestate. Instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a stabilit condamnatului pedeapsa cu închisoare cu executare, dat fiind faptul că el anterior a fost judecat și condamnat la pedepse neprivative de libertate.

10. La 05 august 2022, avocatul Marcel Guțan, în numele condamnatului, a depus recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, din motiv că instanțele de judecată nu au stabilit corect pedeapsa condamnatului.

11. La 14 decembrie 2022, [Curtea Supremă de Justiție](#) a declarat inadmisibil recursul avocatului Marcel Guțan, ca fiind vădit neîntemeiat.

12. La 03 august 2023, avocatul Marcel Guțan, în numele condamnatului, a depus recurs în anulare împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri prin care lui Iulian Bolganschi să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 de unități convenționale. El nu a invocat vreun temei prevăzut în art. 453 Cod de procedură penală, însă și-a doar exprimat dezacordul față de pedeapsa stabilită.

13. La 16 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs în anulare. La 06 martie 2025, în adresa instanței a parvenit referința procurorului, Catalin Scutelnic, care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, din motiv că argumentele invocate nu constituie temei de anulare a deciziei instanței de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Instituția recursului în anulare a fost abolită prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

15. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată...”

16. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

17. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărârii judecătorești.”

18. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

19. Conform art. 457 alin. (1) Cod de procedură penală (redacția în vigoare până la 31 august 2023, când au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023):

„Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. ...”.

20. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală, admisibilitatea recursului în anulare este examinată de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

22. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de recurs, termenul pentru a contesta cu recurs în anulare era de șase luni. Acest termen urma a fi calculat de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești. Art. 454 Cod de procedură penală nu menționează expres dacă termenul de șase luni urmează a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de recurs sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs în anulare trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. Recursul în anulare examinat a fost declarat în mai puțin de șase luni de la data pronunțării deciziei motivate a instanței de recurs, adică a fost depus în termen.

23. Examinând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă există temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, adică dacă hotărârea irevocabilă atacată este afectată de un viciu fundamental, eroare de drept comisă la judecarea cauzei în cadrul procedurii precedente. Curtea Supremă de Justiție a explicat deja ce înseamnă „viciul fundamental” în cauzele penale nr. [1re-83/2023](#) și [1re-85/2023](#). Viciul fundamental există dacă sunt întrunite cumulativ următoarele elemente:

- a) a fost stabilită o încălcare a normelor de procedură;
- b) această încălcare este „gravă”;
- c) încălcarea a afectat soluția din hotărârea pronunțată.

24. Curtea Supremă de Justiție de asemenea a notat în cauzele de mai sus că, având în vedere că pune în discuție un lucru judecat, recursul în anulare nu poate reprezenta un recurs ordinar repetat. Pentru a admite recursul în anulare, gravitatea încălcărilor trebuie să fie considerabil mai mare decât cele care pot servi drept temei pentru admiterea recursului ordinar (decizia [nr. 4-1re-62/2023](#), § 30).

25. În continuare urmează a fi examinat dacă viciile invocate sunt probate și reprezintă un „viciu fundamental” în sensul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală. În cauza nr. [1re-147/23](#), Curtea Supremă de Justiție a explicat că, conform art. 451 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului, hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise „la judecarea cauzei”. Ultima sintagmă semnifică că doar

erorile de drept care vizează soluționarea fondului cauzei penale pot fi examinate în cadrul recursului în anulare.

26. Recurentul afirmă că hotărârea instanței de recurs nu a fost motivată suficient, în partea solicitării de a aplica condamnatului o pedeapsă non privativă de libertate, și anume sub formă de amendă. El critică motivarea instanței de recurs în ceea ce privește aplicarea pedepsei reale cu închisoarea pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal. Completul de judecată reiterează că prin decizia instanței de recurs a fost menținută hotărârea instanței de apel. Instanța de recurs a oferit răspuns la argumentele esențiale ale apărării, inclusiv la individualizarea pedepsei (a se vedea para. 9), mai mult a accentuat care a fost motivul aplicării unei pedepse cu închisoarea cu executare reală. Recursul cu privire la pedeapsă putea fi admis doar atunci când pedeapsa stabilită nu era în limitele prevăzute de sancțiunea normei incriminate. Asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderea circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție (a se vedea încheierile nr. [1ra-1038/2023](#), [1ra-1042/2023](#), [1ra-1248/2023](#), [1ra-1338/2023](#), [1ra-1541/2023](#)). Prin urmare, instanța de recurs nici nu avea obligația să motiveze minuțios respingerea cerinței de a modifica pedeapsa penală și niciun viciu fundamental nu a fost admis.

27. Prin urmare, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul în anulare declarat de avocatul Marcel Guțan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc